

Editorial

Legea educației naționale

Schimbările aduse Legii Educației Naționale prin *Ordonanța de urgență nr. 49/2014 privind instituirea unor măsuri în domeniul educației, cercetării științifice și pentru modificarea unor acte normative* au născut în țară discuții aprinse, pro și contra.

Nu intrăm acum în analiza acestor schimbări, ne propunem să fie disecate și analizate în cadrul Raportului din decembrie al *Grupului de analiză, atitudine și acțiune în politica științei din România (G3A)*, grup creat ca un *Think Tank*, pe lângă redacția *Revistei de Politica Științei și Scientometrie*, cu rol de monitorizare, evaluare și contributor activ pentru politicile în domeniu.

Dorim, însă, să menționăm în acest context principiile de bază care ar trebui să fundamenteze orice modificare legislativă în domeniile educației și cercetării din țară.

(1) Mediile de educație și de cercetare au nevoie de predictibilitate a regulilor după care lucrează. Lipsa predictibilității este asociată cu performanțe scăzute în aceste domenii.

(2) Legile organice nu trebuie să fie schimbate prin proceduri de urgență, ci după îndelungate și oneste consultări ale celor implicați și interesați direct. Ele trebuie, de asemenea, să evite centralismul, micro-managementul și emiterea de reguli ad-hoc.

(3) Orice schimbare în educație trebuie să ne ancoreze în aria europeană a educației. Așadar, orice mecanism care ne îndepărtează de la această arie este unul greșit, deoarece ne izolează, în loc să ne integreze, de zona lumii moderne. România, ca membră a Uniunii Europene nu poate veni cu mecanisme proprii, mai ales, dacă acestea nu contribuie la integrarea, ci la izolarea noastră de această zonă internațională. Așadar, orice schimbare care vizează implementarea unor mecanisme internaționale sau originale românești trebuie analizată prin prisma acestui principiu. Mecanismele internaționale nu sunt automat bune. Uneori, ele trebuie adaptate contextului românesc; dar această adaptare trebuie să le mențină, nu să le anuleze forța integratoare! Mecanismele originale românești sunt de apreciat; dar ele trebuie evaluate critic (nu sunt bune doar pentru că sunt „ale noastre...”), în funcție nu doar de efectul local, pe termen scurt, ci de efectul competitiv internațional pe care îl generează educației românești, pe termen scurt, mediu și lung.

(4) Cercetarea trebuie conceptualizată ca necesitate și obligație a națiunii: pe termen scurt ca „generatoare de cunoștințe” (cu cheltuielile financiare de rigoare), iar pe termen lung ca „generatoare de competitivitate economică și civilizație” (cu beneficiile financiare de rigoare și/sau creșterea calității vieții cetățenilor). Tratarea cercetării pe termen scurt ca „aducătoare de profit”, iar pe termen lung doar ca „generatoare de cunoștințe” este o greșală care exprimă neînțelegerea acestui domeniu și ne îndepărtează de integrarea în aria europeană a cercetării. Din nou afirmăm că orice mecanism care ne îndepărtează de la această arie este unul greșit, deoarece ne izolează, în loc să ne integreze, de zona lumii moderne.

(5) Cercetarea românească are nevoie atât de „armate mari”, cât și de „trupe de elită”. Dezechilibrarea balanței într-o parte sau alta poate ne face nepregătiți pentru competitivitatea internațională, unde este nevoie atât de „trupe de elită” (a se citi grupuri de cercetare de excelență, inovative, flexibile și penetrante), cât și de „armate mari” (a se citi unități de cercetare mari, capabile să genereze efecte cumulative, lărgind și stabilizând breșele inovative generate de „trupele de elită”).

Invităm cititorii interesați să ne contacteze cu idei și comentarii pe acest subiect până la jumătatea lunii noiembrie 2014.

Autor corespondent: daniel.david@ubbcluj.ro

Prof. Univ. Dr. Ing. Petre Frangopol, Redactor șef al *Revistei de Politica Științei și Scientometrie* și Membru de Onoare al Academiei Române; Secretarul științific al G3A

Prof. dr. Livius Trache, Director științific, Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFINHH) și Texas A&M University, SUA; Coordonator G3A

Prof. univ. dr. Daniel David, Universitatea „Babeș-Bolyai” (UBB) din Cluj-Napoca și Icahn School of Medicine at Mount Sinai, New York, SUA; Co-coordonator al G3A